

HORVÁTH LÁSZLÓ:

Igevonzat-történeti kérdések

(MTA Nyelvtudományi Intézet, földszinti előadó,
2014. november 25., kedd, 11 óra. Szervező: Szótári Osztály.)

Ha a laikus olyan nyelvtörténeti alakra bukkan, amely egy már nem szokásos formának, grammatikai megoldásnak a képviselője, de felismeri benne egy mai alaknak vagy szerkesztésmódnak a megfelelőjét, akkor többnyire arra gondol, hogy a régi adatolású, de a későbbiekben kiháló vagy háttérbe szoruló változat a keletkezését tekintve megelőzte ma is eleven társát. Ez a gondolat olykor a szakembert is megkísérti, pedig nyilvánvalóan nem szükségszerű, hogy a variánsok diakrón küzdelméből az kerüljön ki győztesként, amelyik későbbi keletkezésű.

Az előadó ennek a szemléletnek és jelenségnek az illusztrálására mérlegre teszi azt a vonzattörténeti elemzést, amelyet az ELTE 2008-as forráskutatási konferenciáján Hegedűs Attila mutatott be. Időközben (2012-ben, ugyancsak Hegedűs Attilától) *A vonzatosság a magyar nyelvjárásokban* című könyv is megjelent; az előadó ezt is megvizsgálja az igevonzatok története és kutatási módszertanuk szemszögéből. Kitér továbbá a Nyelvtudományi Intézetben összeállított és épülő korpuszoknak (Magyar történeti szövegtár, Magyar nemzeti szövegtár + Mazsola kutatóeszköz, Ómagyar korpusz, Történeti magánéleti korpusz), valamint a *Magyar igei szerkezetek* című szótárnak (Sass–Váradi–Pajzs–Kiss 2010) a felhasználási lehetőségeire és nehézségeire a (történeti) vonzat kutatás vonatkozásában.

Az áttekintés egy tervezett OTKA-projektum előkészítését is szolgálja.